 CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_ZMK/RM;QP5	
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	PRZECHOWYWANIE MATERIAŁU DO BADANIA LABORATORYJNEGO W PRACOWNI DIAGNOSTYKI MIKROBIOLOGICZNEJ	Wydanie nr: 2 z dnia: 2025.12.16	
ZAKŁAD MIKROBIOLOGII I IMMUNOLOGII KLINICZNEJ		Strona	Liczba załączników
		1 z 5	X
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA			

I. Cel procedury

Celem niniejszej procedury jest określenie zasad przechowywania materiału do badań laboratoryjnych wykonywanych w Pracowni Diagnostyki Mikrobiologicznej Zakładu Mikrobiologii i Immunologii Klinicznej Instytutu „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka” (IPCZD) **od momentu jego pozyskania do wykonania badania oraz po wykonaniu badania.**

II. Zakres stosowania procedury

Procedura obowiązuje:

- osoby, które dostarczają materiał do badań laboratoryjnych z poszczególnych komórek organizacyjnych zlecających wykonanie badania w Zakładzie Mikrobiologii i Immunologii Klinicznej.
- wszystkich pracowników Zakładu Mikrobiologii i Immunologii Klinicznej.

III. Opis postępowania

1. Każdą próbkę materiału do badania laboratoryjnego należy traktować jako materiał potencjalnie zakaźny.
2. **Materiał biologiczny jest przechowywany w sposób zapewniający jego integralność i ochronę przed uszkodzeniem/zmianą właściwości.**
3. Materiał biologiczny musi zostać oznakowany w sposób jednoznaczny i niepowtarzalny: imieniem i nazwiskiem pacjenta, datą urodzenia lub numerem PESEL, kodem kreskowym lub numerem próbki oraz datą pobrania materiału.
4. Poza godzinami pracy Zakładu Mikrobiologii i Immunologii Klinicznej, materiał biologiczny przeznaczony do badań mikrobiologicznych należy dostarczyć do dedykowanego pomieszczenia przed wejściem do Rejestracji ZMiIK i zabezpieczyć poprzez umieszczenie w określonych warunkach temperaturowych. W zależności od kierunku badania materiał umieszczany jest w:
 - w temp. pokojowej (temp. 20-25±2°C)
 - w cieplarni (temp. 35±2°C)
 - w lodówce (temp. 2°C do 8°C)
 - w aparacie BD BACTEC FX40 (temp. 35±1,5°C) - tylko dla butelek BD BACTEC
5. **Osoba dostarczająca materiał biologiczny poza godzinami pracy ZMiIK po jego zabezpieczeniu oznacza zlecenie datą i godziną przy pomocy urządzenia do datowania. Nadrukowana data i godzina informuje o zakończeniu procesu transportu.**
6. **W przypadku awarii urządzenia do datowania** osoba dostarczająca materiał dokonuje wpisu w książce: Dziennik laboratoryjny-Rejestracja. Należy wpisać następujące informacje: data i godzina dostarczenia materiału, oddział zlecający badanie, imię i nazwisko pacjenta, rodzaj materiału oraz czytelny podpis osoby dostarczającej materiał.
7. **Warunki przechowywania materiału biologicznego są codziennie monitorowane i dokumentowane, aby zapewnić stałość temperatury.**
8. **Warunki przechowywania materiału biologicznego do czasu jego wykonania oraz po wykonaniu badania przedstawia Tabela 1.**

 CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_ZMK/RM;QP5
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	PRZECHOWYWANIE MATERIAŁU DO BADANIA LABORATORYJNEGO W PRACOWNI DIAGNOSTYKI MIKROBIOLOGICZNEJ	Wydanie nr: 2 z dnia: 2025.12.16
ZAKŁAD MIKROBIOLOGII I IMMUNOLOGII KLINICZNEJ		Strona
		Liczba załączników
		2 z 5
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA		

Tabela 1. Wykaz materiałów i warunków przechowywania badań kierowanych do Pracowni Diagnostyki Mikrobiologicznej

Lp.	Materiał	Sposób i temperatura przechowywania przed badaniem	Sposób i temperatura przechowywania po badaniu	Czas przechowywania po badaniu
1.	Krew (płyn) na posiew w butelkach BD BACTEC	Aparat BD BACTEC FX40* 35±1,5°C	cieplarka 35±2°C	do momentu zakończenia badania
	*Krew na posiew wstawić do aparatu FX40 BD BACTEC – zgodnie z instrukcją umieszczoną na aparacie. Jeżeli aparat nie będzie dostępny (uszkodzony), krew w butelkach należy pozostawić w temp. pokojowej.			
2.	Płyn mózgowo-rdzeniowy (próbówka lub podłoże typu Meningomedium)	cieplarka 35±2°C	temperatura pokojowa 20-25±2°C ¹	do momentu zakończenia badania
3.	Płyn z jamy otrzewnej, opłucnej, osierdzia i inne płyny z jam ciała (jałowa próbówka/kubeczek).	cieplarka 35±2°C	temperatura pokojowa 20-25±2°C ¹	do momentu zakończenia badania
4.	Płyn konserwujący (jałowa próbówka/kubeczek)	cieplarka 35±2°C	temperatura pokojowa 20-25±2°C ¹	Min. 48h
5.	Mocz (jałowy kubeczek lub próbówka UriFree/UriSponge)	lodówka 2°C-8°C	lodówka 2°C-8°C	Min. 24h
6.	Mocz (podłoże transportowe typu URICULT)	cieplarka 35±2°C	ND - wykorzystywane w całości do wykonania badania	-
7.	Wymazy z oka, ucha, nosa, gardła, rany, okolicy gastrostomii, okolicy cewnika itp. (pobrane na wymazówki z podłożem transportowym eSwab)	temperatura pokojowa 20-25±2°C	temperatura pokojowa 20-25±2°C	Min. 48h
8.	Aspiraty z ran, ropy, treści z drenów, fragmentów tkanek, żółci, materiału śródoperacyjnego (pobrane do jałowych próbek/kubeczków)	cieplarka 35±2°C	temperatura pokojowa 20-25±2°C ¹	Min. 48h
9.	Fragmenty cewników naczyniowych, centralnych, kaniule (jałowa próbówka)	temperatura pokojowa 20-25±2°C	ND - wykorzystywane w całości do wykonania badania	-
10.	Pokarm matki (jałowa próbówka/kubeczek)	temperatura pokojowa 20-25±2°C	temperatura pokojowa 20-25±2°C ¹	Min. 48h
11.	Fragmenty drenów, zastawek,	temperatura pokojowa	ND - wykorzystywane	-

Instytut „Pomnik – Centrum
Zdrowia Dziecka”
Al. Dzieci Polskich 20
04 – 730 Warszawa

ZAKŁAD MIKROBIOLOGII
I IMMUNOLOGII KLINICZNEJ

**PRZECHOWYWANIE MATERIAŁU DO BADANIA
LABORATORYJNEGO W PRACOWNI
DIAGNOSTYKI MIKROBIOLOGICZNEJ**

Wydanie nr: 2
z dnia: 2025.12.16

Strona

Liczba
załączników

3 z 5

X

Proces: **MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA**

	protez i innych biomateriałów (jałowa próbówka/kubeczek)	20-25±2°C	w całości do wykonania badania	
12.	Plwocina, miniBAL, wydzielina oskrzelowa, aspirat tchawiczy (jałowa próbówka/kubeczek)	temperatura pokojowa 20-25±2°C	lodówka 2°C -8°C	Min. 48h
13.	Kał – próbka w pojemniku z łopatką	lodówka 2°C -8°C	lodówka 2°C -8°C	do momentu zakończenia badania
14.	Wycinek (bioptat) z błony śluzowej żołądka w kierunku <i>Helicobacter pylori</i> (jałowa próbówka/kubeczek)	lodówka 2°C -8°C	ND - wykorzystywane w całości do wykonania badania	-
15.	Wymaz z nosa, gardła w kierunku patogenów alarmowych (wymazówki z podłożem transportowym eSwab)	temperatura pokojowa 20-25±2°C	temperatura pokojowa 20-25±2°C	Min. 48h
16.	Wymaz z odbytu w kierunku patogenów alarmowych (pobrane na wymazówki z podłożem transportowym eSwab)	lodówka 2°C -8°C	temperatura pokojowa 20-25±2°C	Min. 48h
17.	Homografty (pobrane na płynne podłoża hodowlane w próbówkach)	cieplarka 35±2°C	ND - Wykorzystywane w całości do wykonania badania	-
18.	Homogenaty (w butelkach BD BACTEC)	Aparat BD BACTEC FX40 35±1,5°C	cieplarka 35±2°C	do momentu zakończenia badania
19.	Mieszanina żywieniowa do badania mikrobiologicznego (pobrana do worków)	temperatura pokojowa 20-25±2°C	temperatura pokojowa 20-25±2°C lub lodówka 2°C -8°C	do momentu zakończenia badania
20.	Wymazy z sal szpitalnych, aparatury i inne środowiskowe (wymazówki bez podłoża)	temperatura pokojowa 20-25±2°C	temperatura pokojowa 20-25±2°C	24h
21.	Badanie mikrobiologiczne próbek powietrza (pobrane na stałe podłoża mikrobiologiczne)	cieplarka 35±2°C	ND	-

¹ jeśli po wykonaniu posiewu zostaną resztki materiału;
ND- nie dotyczy

9. Po wykonaniu badań, opracowaniu uzyskanych wyników i wydaniu raportu końcowego z badania pracownik Pracowni Diagnostyki Mikrobiologicznej umieszcza materiał biologiczny j w odpowiednim pojemniku (czerwony worek/pojemnik) przeznaczonym do utylizowania materiału biologicznego (traktować jako materiał zakaźny). Po wypełnieniu do 2/3 pracownik zamyka pojemnik i opisuje numerem 180103, datą zamknięcia, miejscem pochodzenia odpadów i podpisem osoby zamykającej. Następnie postępuje zgodnie z aktualnym Programem Gospodarki Odpadami w Instytucie „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka.

 CENTRUM ZDROWIA DZIECKA	STANDARDOWA PROCEDURA OPERACYJNA	PX_ZMK/RM;QP5	
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Al. Dzieci Polskich 20 04 – 730 Warszawa	PRZECHOWYWANIE MATERIAŁU DO BADANIA LABORATORYJNEGO W PRACOWNI DIAGNOSTYKI MIKROBIOLOGICZNEJ	Wydanie nr: 2 z dnia: 2025.12.16	
ZAKŁAD MIKROBIOLOGII I IMMUNOLOGII KLINICZNEJ		Strona	Liczba załączników
		4 z 5	X
Proces: MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA			

IV. Postępowanie z dokumentacją medyczną

Druki zleceń na badania z bieżącego okresu są archiwizowane w Rejestracji lub Pracowni Diagnostyki Mikrobiologicznej.

Postępowanie w oparciu o obowiązującą instrukcję kancelaryjną, jednolity rzeczowy wykaz akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego, wydanej zarządzeniem dyrektora Instytutu.

V. Dokumenty powiązane i przywołane

1. Procedura PX_ZMK;QP1 – Zlecenie badań laboratoryjnych.
2. Procedura PX_ZMK/RM;QP2 – Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych w Pracowni Diagnostyki Mikrobiologicznej - zasady ogólne.
3. Procedura PX_ZMK;QP3 – Transport materiału do badania laboratoryjnego.
4. PX_ZMK;QP4 – Przyjmowanie materiału do badań laboratoryjnych.
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie standardów jakości dla laboratoriów
6. Polecenie wewnętrzne 12/22 z dnia 19 lipca 2022 roku, z późn. zm. Zastępcy Dyrektora ds. Klinicznych w sprawie wprowadzenia Instrukcji postępowania przeciwepidemicznego w „Instytucie Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka” - załącznik „Postępowanie po ekspozycji zawodowej na materiał potencjalnie zakaźny” oraz załącznik „Postępowanie w przypadku zanieczyszczenia powierzchni materiałem biologicznym”.
7. Aktualna instrukcja w sprawie wprowadzenia w Instytucie „Pomnik Centrum Zdrowia Dziecka” instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego
8. Aktualne zarządzenie dyrektora Instytutu "Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka" w sprawie wprowadzenia Programu Gospodarki Odpadami w Instytucie "Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka"

VI. Wdrożenie procedury do stosowania

1. Kierownicy komórek organizacyjnych objętych zakresem stosowania procedury, zobowiązani są do zapoznania z treścią procedury podległych pracowników i nadzoru nad przestrzeganiem przez nich zawartych w niej zapisów.
2. Fakt zapoznania z niniejszą procedurą pracownicy IPCZD potwierdzają podpisem na formularzu PII;QP1;FP3 Formularz potwierdzenia zapoznania z procedurą/instrukcją.

Instytut „Pomnik – Centrum
Zdrowia Dziecka”
Al. Dzieci Polskich 20
04 – 730 Warszawa

ZAKŁAD MIKROBIOLOGII
I IMMUNOLOGII KLINICZNEJ

**PRZECHOWYWANIE MATERIAŁU DO BADANIA
LABORATORYJNEGO W PRACOWNI
DIAGNOSTYKI MIKROBIOLOGICZNEJ**

Wydanie nr: 2
z dnia: 2025.12.16

Strona

Liczba
załączników

5 z 5

X

Proces: **MEDYCZNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA**

Aktualizował:	Sprawdził pod kątem merytorycznym			Sprawdził pod kątem formalnym	Zatwierdził
Młodszy asystent biolog	Kierownik Pracowni Diagnostyki Mikrobiologicznej	Kierownik Zakładu Mikrobiologii i Immunologii Klinicznej	Z-ca Dyrektora ds. klinicznych	Pełnomocnik Dyrektora ds. Systemu Zarządzania Jakością	Dyrektor Instytutu „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”
mgr Urszula Mazek	dr n. biol. Katarzyna Semczuk	prof. dr hab. n. med. Katarzyna Dzierżanowska Fangrat	dr n. med. Zbigniew Kułaga	mgr inż. Anna Barańska	dr n. med.
Data 04.12.2025	Data 04.12.2025	Data 4.12.2025	Data 04.12.2025	Data 09.11.25	Data 09.11.2025
Podpis i pieczęć	Podpis i pieczęć	Podpis i pieczęć	Podpis i pieczęć	Podpis i pieczęć	Podpis i pieczęć
Mł. asystent - biolog mgr Urszula Mazek	Kierownik Pracowni Diagnostyki Mikrobiologicznej Dr n. biol. Katarzyna Semczuk specjalista mikrobiologii medycznej	Kierownik Zakładu Mikrobiologii i Immunologii Klinicznej Prof. dr hab. n. med. Katarzyna Dzierżanowska Fangrat	Z-ca Dyrektora ds. Klinicznych Dr n. med. Zbigniew Kułaga	Dyrektor Instytutu „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka” mgr inż. Anna Barańska	Dyrektor Instytutu „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka” dr n. med. Marek Migdał